

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Misschien ervaart u ook een grote tegenstelling tussen waar wij het hier in dit huis - een *godshuis* - over hebben *en* wat wij in ons dagelijks leven en in de krant tegenkomen.

Misschien deze dagen meer dan ooit. Een afstand tussen onze idealen - hoog verheven aangaande vrede en democratie - *en* wat nu de harde realiteit daar tegenover is van machtspolitiek - grote mond, gespierde uitspraken.

Ik betrap me er zelf wel op dat ik vandaag de dag soms de televisie toeroep: 'we moeten ons bewapenen en snel ook!', terwijl ik tegelijkertijd onder de indruk ben van 'de andere wang-uitspraak' van Jezus.

De afstand wordt steeds groter.

Ook in je persoonlijk leven is de soms harde werkelijkheid van het leven, van verlies van een dierbare, niet te rijmen met het bestaan van een God die het beste met mensen voorheeft, die 'je leven leidt' en je 'voert naar grazige weiden'.

En wat wij hier elke zondag bidden - wat komt daarvan terecht?

Ja, er is een afstand tussen hoge idealen en de bittere realiteit, tussen een hooggestemd geloof en een weerbarstige, soms gruwelijke werkelijkheid. Even groot als die tussen een hoge bergtop en een diep dal.

En laat dáár het verhaal van vanmorgen nou net over gaan. Wóórd en geven aan die afstand. En - als ik het alvast mag verklappen - ook een *brug* slaan over die afstand héén.

Het is Jezus die met drie leerlingen de berg opgaat om te bidden. Hij zoekt het dus - letterlijk zou je zeggen - *hogerop*. Het beeld dat 'een berg opgaan' toch oproept is dat je dan 'dichter bij God' bent.

En dáár gaat het om. In het aardse dal - dat diepe dal dat het menselijke bestaan kan zijn - ervaar je de afstand met 'God daarboven', met het heldere blauw bóven de donkere wolken, als groot.

'Dichterbij God willen zijn' is dan toch zoiets als dat je aan wat oppervlakkig is wil ontkomen, dat je 'hogere gedachten' wilt, zoekt en tast naar een handreiking vanuit de sfeer die ons normaal gesproken 'boven de pet' gaat. Dat je je wilt laten optillen bóven het alledaagse en vooral boven je verdriet.

Dat is 'de berg opgaan om te bidden'.

Het verhaal vertelt meteen wat er dan gebeurt. En pas aan het einde wat er *intussen* beneden in het dal gebeurde. Misschien is het wel eens goed en verfrissend om dat éérs te vertellen.

Dus: *terwijl* Jezus boven op die berg aan het bidden is en daar ook werkelijk een *diepe religieuze ervaring* beleeft, wachten zijn andere leerlingen en een flinke menigte beneden op hem. Met *smart*, want ze zitten in grote nood. Er is een man, met een zoon, zijn enige - zeer geliefd zonder enige twijfel - en die vader is radeloos want er is een 'geest' (er staat niet eens een *boze* geest) - een geest die die arme jongen telkens te pakken neemt.

Wat je daaronder moet verstaan? Natuurlijk denken we gezien de verschijnselen aan zoiets als epilepsie. Dat is al enorm afschuwelijk. Maar: 'geest' is ook iets wat 'heerst', een bepaalde tijdgeest, een manier van doen, waar die jongen onder lijdt - zoals kinderen ook vandaag de dag kunnen lijden. Weinig aandacht, de druk om te presteren, armoede, oorlog, misbruik.

De onmacht van deze vader - zoals van elke ouder die zoiets meemaakt - moet verschrikkelijk zijn. Hij kan er niets tegen doen. Hij klampt de leerlingen van Jezus daar beneden aan en stuk voor stuk worden ze rood (stel ik me zo voor) en schudden hun hoofd: 'Nee, ik kan niks doen'. Het is, schrijft Lukas, voor hen allemaal een *raadsel* wat je zou kunnen doen.

En *ondertussen* - *tegelijktijd* dus - is Jezus daar helemaal boven op die berg aan het bidden. De afstand *kan* dus bijna niet groter.

En eerlijk gezegd is het ook dáár raadselachtig wat er gebeurt. Als we maar goed bedenken dat wat er gebeurt *in zijn gebed*, bij zijn *bidden*, gebeurt.

Bidden - hoe je ook bidt, stamelt, prevelt, eruit gooit, stil bent, knielt, je handen vouwt of ten hemel spreidt - bidden *doet* iets met je. Als je je ogen erna weer opent is er 'iets' veranderd. Voél je anders, vaak wat *lichter*, al is er in je omstandigheden nog helemaal niets veranderd.

Zo bij Jezus: de aanblik van zijn gezicht wordt anders en zijn kleding wordt stralend wit. Ik geef toe: dat laatste zie ik nog niet 1-2-3 hier gebeuren, maar u voélt denk ik wel dat het betekent dat het donker dat om iemand hangt lichter wordt.

Dan verschijnen er twee mannen, Mozes en Elia. Alles wat Jezus van God weet, weet hij van Mozes en Elia, uit de Tora- en Profetenverhalen. En nu staan ze in levende lijve voor hem. Ze spréken. Ze spreken *met hem*.

Zou het zo kunnen zijn: de omgang van Jezus met Tora en Profeten is zo intens, zo aandachtig, zo verlangend, zo met heel zijn *hart* - dat het geen dode letters zijn, geen 'oud boek' 'van vroeger', maar levende gestalten die hier en nu iets te zeggen hebben. Als dat zo zou kunnen zijn, dan wil ik dat ook wel!

Ze spreken met hem. En ze spreken met hem over zijn *exodus* die hij zal vervullen in Jeruzalem. Exodus: uittocht uit slavernij, uit dwang, uit zweepslagen en rantsoen en werken tot je er dood bij neervalt, kortom: uittocht uit onrecht.

Je gaat een weg op, waarop je leert hoe dat *ánders* kan. Een weg als een harde leerschool, een tocht door de woestijn, achter een wolk aan die de weg wijst. Jezus gaat die uittocht vervullen, in Jeruzalem, daar zal hij aankarten wat onrecht is en wát de weg eruit; en ze zullen hem er hard over vallen en laten lijden.

Je kunt je dus voorstellen hoe bemoedigend het voor Jezus is als Mozes en Elia zelf met hem daarover spreken - of anders gezegd - wanneer hij dat hier zo *beleeft*. Het is een moment van enorme inspiratie, moed verzamelen, van drinken uit de bronnen zelf.

Mozes en Elia verschijnen in *glans* - dat wil zeggen de *gloed* van deze inspiratie, van de Eeuwige zelf, staat op hun wangen te lezen en weldra ook op die van Jezus.

Als je in Twente een Paasvuur bezoekt, voel je de gloed ervan op je gezicht. Niet alleen als je er *bij* staat, maar ook nog als je alweer naar huis gaat.

Petrus is onder de indruk van wat hij ervan meemaakt daar boven op die berg. Het is een *piekervaring* die hij wil *vásthouden*. ‘Laten we drie tenten bouwen!’. Dat voelt hij goed aan. Het is zo gróót! Maar het kan niet...

Want *vóór* we het vergeten: beneden in het dal staat nog steeds die vader met die lieve zoon in de greep van een zieke geest. Die afstand moet overbrugd worden.

Dus komt er een wolk - net als in de woestijn, met een stem, want God *zié* je niet maar *hóór* je wel. En de hemelse vader spreekt over *zijn* lieve zoon: hij heeft een roeping, je moet naar hem luisteren. De verhalen, de stemmen, de glans en gloed van Mozes en Elia vind je *nú* bij hem.

Petrus en de andere twee doen er het zwijgen toe. Net als hun makers beneden weten ze even niets uit te brengen, het is *zó* groot...

Dan gaat het naar beneden, naar onze werkelijkheid, met z’n pijn en verdriet. Ook zo groot, ook *zó* raadselachtig. Ook daar weten we niets uit te brengen.

Als Jezus eindelijk beneden is, doet de vader in *één* grote smEEK-schreeuw zijn wanhopige verhaal. ‘Red mijn zoon uit de klauwen van wat hem aanrandt, verscheurt, wil breken! Doe wat niemand hier kan!’.

En dan komen het allerhoogste en het allerdiepste uit dit verhaal bij elkaar. In wat Jezus doet. In wat hij om zo te zeggen heeft ‘meegenomen’ van boven.

Want aan ‘dat van boven’ op zichzelf heb je niets. Als je alleen maar in die ‘hogere sfeer’ van geloof zou blijven - ik zal maar zeggen: als het elke dag zondag zou zijn - daar heb je niets aan.

Zoals je ook niets hebt als je alleen maar blijft hangen in de ervaring van ‘het dal’, alleen maar zou klagen en niet durft te hopen en een beetje vertrouwen te hebben, in elkaar, in jezelf, in ‘God daarboven’.

Maar waar je *wél* wat aan hebt: wanneer je de ‘piekervaring’ in jouw persoon, in wat je zegt en wat je doet, verbindt.

En dat doet Jezus: hij heeft tegen het donker een *weerwoord*. Hij bestraft de geest - *élke* ‘geest’ - die mensen kleineert, ontrecht of minacht bestraft hij met een weerwoord, spreekt hij in woord en daad tégen. Met van boven van die berg: de gloed. De glans. Licht.

Er is een gedicht van Martinus Nijhoff over het *ingaan* op het lijden, op het desnoods jezelf laten breken voor het heil van een ander. Het geloof, de ‘piekervaring’ ziet hij als stralend wit licht, dat - zoals licht dat kan - zich breekt in kleuren. En zo de afstand tussen droom en werkelijkheid overbrugt.

Het licht, Gods witte licht, breekt zich in kleuren: kleuren zijn daden van het licht dat breekt. Het leven breekt zich in het bont gebeuren, en mijn ziel breekt zich als ze woorden spreekt.

Moge het zo zijn - Amen